

Hensyn til Loven af 14. Maj 1909 om autoriserede Revisorer. De Revisorer, som ville blive autoriserede, ere næsten alle eller omtrent alle Folk, der ere begyndte som Bogholdere, de have gennemgaaende udmærkede Kundskaber som Bogholdere og ville være i bedste Forstand egnede til at give enhver næringsdrivende, som vil anlægge eller forandre og modernisere et Bogholderi, de fornødne Raad. Paa den anden Side maa den naturlige Følge af, at den næringsdrivende henvender sig til den autoriserede Revisor og med ham drøfter Indretningen af sit Bogholderi og tager hans Raad i rimeligt Omfang til Følge, være, at den paagældende næringsdrivende ogsaa er ansvarsfri; naar han har indrettet sit Bogholderi paa den Maade, som disse af Staten autoriserede sagkyndige godkende, er det ogsaa godt. Under Hensyn til den Hjælp, som Loven om autoriserede Revisorer har skabt os, har jeg ment, at vi ogsaa kunde gaa til at give de næringsdrivende den Frihed, som ligger i, at de kunne indrette deres Bogholderi eller rettere det Bogholderi, som ligger mellem Kassebogen og Bilagene paa den ene Side og Statusbogen paa den anden, saaledes som det er fornuftigt og forvarligt. Skulde det vise sig, at Flertallet i dette høje Ting var for at bibeholde Hovedbogen, vil der naturligvis ikke være noget i Vejen for, at dette sker, at man altsaa ombytter den tilsigtede friere elastiske Bestemmelse med en Hovedbogsbestemmelse, hvorved man dog maatte komme til at skitsere, hvad der skal staa i Hovedbogen. Det er nemlig ikke Tilfældet med den nugældende Lovgivning, hvor der kun findes et Paabud om, at man skal have Hovedbog. — Nogle af de faldne Ytringer gik ud paa, at en Kassebog alene var utilstrækkelig. Ja, men Lovforslaget tilsigter virkelig heller ikke at indføre en Kassebog alene, det indfører ved Siden af den autoriserede Kassebog Tvang til at opbevare Forretningsbilag og føre et ordentligt og fornuftigt Bogholderi.

Med Hensyn til Sagføreres Bogføringspligt kan jeg personlig slutte mig til de Udtalelser, der i saa Henseende ere faldne fra forskellig Side. Jeg synes ogsaa, at Sagførerne skulle være bogføringspligtige. Det drejer sig jo hos Sagførerne meget ofte om meget store, rent forretningsmæssige Transaktioner. Jeg siger derved ikke til den Sagfører, som alene udfører almindelige, juridiske Forretninger, men til den Sagfører, som optræder som næringsdrivende i stor Stil. Naar det foreliggende Forslag

ikke medfører en Forpligtelse for Sagførere til at føre Bøger, er det, fordi der i saa Henseende er rejst Modstand i Justitsministeriet. Den forrige Justitsminister vilde ikke gaa med dertil. Jeg har underhaanden erfaret, at Grunden dertil var, at man, hvad der er ganske rigtigt, betragter Sagførerne som en Slags Embedsmænd, og at de for deres Handlinger og Undladelser ere ansvarlige efter Straffelovens Kap. 13. Der indeholdes udtrykkelig Hjemmel dertil i alm. borgerlig Straffelov af 10. Februar 1866 § 144. Der er endvidere henvist til, at for en Sagfører, der har saa mange fortrolige Ting mellem sine Hænder, var det ikke saa heldigt, at disse Ting skulde komme frem i hans Bøger, som man ikke kan forudsætte, at Sagføreren, hvor det drejer sig om større Forretninger, selv fører. Naar jeg netop før fremhævede, at der kan sondres mellem en Sagførers rent juridiske og rent forretningsmæssige Virksomhed, kunde man vel nok finde en Mellemløst, saaledes at den almindelige juridiske Raadgivning ikke fremgik af Bøgerne. Jeg tror nu i det hele taget ikke, at det sidste har saa meget paa sig. Den væsentligste Grund til, at Sagførerne ikke ønskedes medtagne, er sikkert nok den, at de selv ikke ønskede det.

Naar det ærede 7de Medlem for 2den Kreds (Tvede) henviste til, at det først var efter en Katastrofe, at det kom frem, at der var ført daarlige Bøger, saa er Grunden jo den, at der ikke har været nogen god Adgang til at gribe ind, og at man efterhaanden har levet sig ind i den Bevidsthed, at en Købmand, der havde sine Ting i Orden, paa det Punkt kunde lade Loven sove eller kun behøvede at frygte et Ansvar i det Tilfælde, at han gik fallit. Saadan har det faktisk udviklet sig til Trods for, at den gamle Forordning af 1. Juni 1832 dog gav Øvrigheden Adgang til at se efter og mulktete ham, naar han enten ikke havde Bøger, der vare behørigt stemplede, eller ikke havde dem behørigt autoriserede. Jeg kan til det ærede 7de Medlem for 2den Kreds bemærke, at den Mulighed, at en Angiver bragte sin tidligere Principal i Fortræd, forelaa ogsaa efter den ældre Lovgivning. Jeg synes nu, at man maa sige, at naar man vil Maalet, maa man ogsaa ville Midlerne. Vi ere alle sammen paa det rene med, at vort Erhvervsliv i mangfoldige Tilfælde lider under, at det er skralt med Udførelsen af Bogføringspligten; ville vi altsaa have Bogføringspligten i Orden, saa maa vi ogsaa lægge et Ansvar paa deres Skuldre, som